

amacıyla kolaydan zora doğru bir yaklaşım içerisinde ana dilde ve yabancı dilde var olan deyimlerin arasındaki benzerliklerden yararlanılması gerekmektedir. Sözcüksel Yaklaşım'da öğrenme kuramına ilişkin varsayımlara dayanarak deyim öğretimi sırasında tekrar yapılması, benzerliklerin ve farklılıkların dikkate alınması deyimlerin öğrenimini kolaylaştıracaktır.

Deyim öğretiminde öğrencinin motivasyonunu ve katılımcı olmasını sağlama, etkinliklerin doğru bir şekilde sıralanması öğrenme sürecini hızlandıracak ve öğrenmeyi daha zevkli hale getirecektir.

Deyim öğretiminde gazete, televizyon programları, edebi eserler gibi çeşitli kaynaklardan yararlanılması, deyimlerin içerdikleri anahtar sözcükleri, ifade ettikleri anlamlara göre sınıflandırılması, görsel ve işitsel materyallerin kullanımı deyim öğretimini zenginleştirecektir.

Kaynaklar

1. Tural S. Kültürel Kimlik Üzerine Düşünceler. Ankara. 1998
2. Ergin M. Üniversiteler için Türk Dili. İstanbul: Bayrak Basım Yayın. 1994
3. Coady J. Second Language Vocabulary Acquisition. Cambridge University Pres. 1997
4. Zimmerman, B. Historical Trends in Second Language Vocabulary Instruction. Second Language Vocabulary Acquisition. Ed. James Coady, Thomas Huckin. Cambridge University Pres: 1997
5. Mantyla K. Idioms and Language Users: The Effect of the Characteristics of Idioms on Their.2004

İNTERNET TABANLI VE BİLGİSAYAR DESTEKLİ DİL ÖĞRETİMİ

Ömer Faruk Kotan, Süleyman Demirel Üniversitesi Yüksek Lisans Öğrencisi

Түйін

Байланыс ғасырдың өмір сүру алаңында көрінген әсері білім алаңында да сезіледі.Интернеттің әсерлі қолданылып басталынған 90-ыжылдары,IT технологиясындағы компьютер және байланыс технологиясы қоғамымызда күнділікті өмірде өте басымды және әсерлі рольдер алып жатты.Ал қазіргі таңда өмірімізде бас тартылмайтындай орын алып жатыр. Оқыту саласында интернет мен жұмыс жасауға ыңғайлы веб-густ тәсілі арқылы оқушылардын зерттеу және жинаған мағлұматты қорытындылау кабилеттерін артырады.

Аннотация

Связьсть почти во всех сферах жизни и эффект ощущается еще в области образования. Интернет широко использовался в девяностые годы, ИТ технологии называемые компьютерные и коммуникационные технологии распространялся в повседневной жизни практически во всех областях в современном мире, которыйимелсвою роль. Сегодня информационные технологии имеет очень важное место в нашей жизни.Веб квест на основе инструкций интернет помогает увеличить исследования и оценки знаний способности студентов.

Summary

Communication seen in almost every sphere of life of the age effect is felt in the field of education also. Internet has been used widely in the nineties, IT technologies called computer and communication technologies in the daily flow of almost every area of modern life in the years that have been decisive roles. Today, information technology has a place in our lives that can not be abandoned.Web quest based internet instruction helps to increase research and evaluation knowledge of ability of students.

Özet

İletişim çağının yaşamın hemen her alanında görülen etkisi, eğitim öğretim alanında da kendini hissettirmektedir. İnternetin yaygın olarak kullanılmaya başlandığı doksanlı yıllar, bilişim teknolojileri olarak adlandırılan, bilgisayar ve iletişim teknolojilerinin modern yaşamın günlük akışı içerisinde hemen her alanda belirleyici roller üstlendiği yıllar olmuştur. Günümüzde ise bilişim teknolojisi hayatımızda

vazgeçilemeyen bir yer almıştır. Öğretim alanında da internet ve bir internet uygulaması olarak ağ araştırması tekniğinin kullanılması öğrencilerin kendi kendilerine araştırma yapabilme, bilgiyi değerlendirme ve faydalanma konusunda yetişmelerini sağlayacaktır.

İletişim çağının yaşamın hemen her alanında görülen etkisi, eğitim öğretim alanında da kendini hissettirmektedir. İnternetin yaygın olarak kullanılmaya başlandığı doksanlı yıllar, bilişim teknolojileri olarak adlandırılan, bilgisayar ve iletişim teknolojilerinin modern yaşamın günlük akışı içerisinde hemen her alanda belirleyici roller üstlendiği yıllar olmuştur.

Bilişim teknolojilerinin eğitim öğretimde kullanılmasına ilişkin olarak bugün tartışılan şey, bu teknolojilerin kullanıldığı ortamlarda yapılan eğitim öğretim etkinliklerinde, bu etkinlikte bulunmanın da ötesinde etkinliğe direkt katılmanın söz konusu olduğudur. [1,75] Dil öğretim ortamlarında teknolojik alt yapının kullanımı için gerekli olan materyal destek ve donanım ancak onu kullanacak kişilerin yani öğretene ve öğrenenlerin bu beceriye sahip olmalarını mecburi kılmaktadır. Öğretmenlerin, öğretim teknolojilerini etkin bir şekilde kullanabilmeleri için öncelikle bilgisayar kullanma becerileri kazanmaları gerekmektedir. Dil öğretim ortamının teknolojik altyapısı tabiki insan faktörüne bağlıdır. Gerçek anlamda bir sonuca ancak iyi bir teknolojik donanıma sahip eğitimcilerle ulaşmak mümkündür.

Öğretmenlerin, öğretim teknolojilerini etkin bir şekilde kullanabilmeleri için öncelikle elektronik okur yazarlığı ve bilgisayar okur-yazarlığı becerileri kazanmaları gerekmektedir. Dil öğretim ortamının teknolojik altyapısı tabiki insan faktörüne bağlıdır. Gerçek anlamda bir sonuca ancak iyi bir teknolojik donanıma sahip eğitimcilerle ulaşmak mümkündür. Bilgisayar okur yazarlığını tanımlamak gerekirse, “Bilgisayar okur yazarlığı, bir insanın bilgisayarı artık klasikleşmiş birtakım işler için kullanabilmesi ve bilgisayar teknolojisi kullanılan diğer sistemleri kullanmaya kolayca adapte olması demektir. Bilgisayar okur yazarı bir insan; kişisel bilgisayarları fazla zorlanmadan kullanabilir, bilgisayarlarda temel bazı işlemleri (kelime işlemcilerle yazı yazma, basit analizler, raporlar yapma, basit çizim programları kullanma, yazıcı kullanma) gerçekleştirebilir. [4,255]

Dil öğretim ortamında sağlanacak bilgisayarlar, öğretim teknolojilerinde yetişmiş öğretmenlerin elinde ve gerekli yazılımlarla hiç kuşkusuz eğitim-öğretime büyük katkılar sağlayacaktır.

Dil öğretiminde teknolojiyi kullanacak öğretmenlerin yetiştirilmesi ise hepsinden daha fazla bir önem arz etmektedir. Bu öğretmenlerin taşınması gereken vasıflar ve yapılması gerekenleri ise şöyle ifade edebiliriz.

1. Dil öğretim uzmanlarının, genel yeterlikleri teknoloji eğitimiyle örtüşebilecek seviyede olması için iyi bir eğitime tabi tutularak, içerik ve uygulama açısından amaca uygun biçimde yetiştirilmesi sağlanmalıdır.

2. Dil öğretim uzmanı yetiştirecek fakülteleri açılarak dil öğretim öğretmeni yetiştirme programları başlatılmalıdır.

3. Sadece öğretmenin değil, öğretmene idarecilik yapacak kişilerden teknolojinin eğitimde kullanılması ve etkileri konularında yetiştirilmesi ve bilgilendirilmesi de ehemmiyet arz etmektedir.

4. Ayrıca bu eğitimi alan öğretmenlerin diğer öğretmenlerden farklı bir konumda oldukları madden ve manen ifade edilerek, öğretmenler bu konuda teşvik edilmelidir.

5. En son olarak dil öğretim ortamları; mutlak surette verilecek eğitime ve dil öğretimini gerçekleştirecek eğitimciye yetecek seviyede dizayn edilmelidir.

Dil öğretiminde teknoloji ve internet yerinde, doğru ve etkin bir şekilde kullanılmasının zorunlu olduğu inkar edilemez bir gerçektir.

Yabancı dil öğretiminde de öğrencilerin öğrendikleri dili daha çok hatırlayabilmeleri için sınıf içinde çok ortamlı (multi-media) öğretme durumunun düzenlenmesi önemli görülmektedir. Eğitimde uzun süre çok ortamlı öğretimin temelini öğretmen ve ders kitabı oluşturmuştur. Bugün ise çağdaş teknoloji olanaklarından eğitimde yararlanılması nedeniyle öğretmen-ders kitabı ilişkisinin yanı sıra değişik kaynaklar sınıf içindeki çok ortamlı öğretimin sağlanmasına yardımcı olmaktadır. Bu kaynaklar genel değözevekulağahitapedengörsel-işitselaraçlarolmaktadır. Sınıf içinde ne kadar çok bu araçlarayerverilirse öğrencilerin güdülenmedüzeylelerinin de o kadar çok arttığı belirtilmektedir.

Yabancı dil öğretiminde sınıf içinde kullanılması planlanan en basit bir resimden en gelişmiş iyi hazırlanmış video programlarına kadar sayısız araç, öğretimin daha iyi ve etkili olabilmesi için hazırlandığı unutulmamalıdır. Ne bilgisayar ne de video gibi teknolojik üstünlüğü olan araçlar sınıf içinde öğretmenin yerini alamazlar, ancak öğretmene yardımcı olabilirler.

Türkçenin yabancı dil olarak öğretilmesinde bilişim teknolojilerinden etkin olarak yararlanmanın, gerek yapılan işte arzulanan hedefe ulaşmada gerekse alanın kendi içerisindeki üretkenliğini sağlamada kazançları olacağı açıktır.

Konuyu Türkçe açısından ele aldığımızda, sanal ortamda yapacağımız çok küçük bir gezi bile bize, Türkçenin Yabancı Dil olarak öğretilme (me) sinde hangi durumda olduğumuza ilişkin ciddi ipuçları verecektir. Oysa değişen dünya konjonktürü ve yer aldığı inanılmaz öneme sahip coğrafya nedeniyle Türkçenin bugün « ÖĞRETİLEN » bir dil olmasıyla sağlanacak kazanımlar, sadece Türkçeyi konuşan insanlarla sınırlı kalmayıp, bir disiplin olarak yabancı dil Türkçenin kazanımlarını artırmaya yönelik ciddi sonuçlar da doğuracaktır.

Araçlara dayalı olarak yapılan öğretimin yararları aşağıdaki gibidir.

1. Öğrencilerin güdülenme düzeyleri artar.
2. Öğrenmeyi somutlaştırır.
3. Öğretme, öğrenme sürecine çeşitlilik ve değişiklik katar.
4. Verbalizmi önler yani sözden ekonomi sağlar ve zamanı daha iyi değerlendirmeyi sağlar.
5. Öğrenilecek konular üzerinde daha etkili alıştırmaya ve pratik yapmayı sağlar.

Bu yararlarına karşın ortaya çıkan olası sakıncalarda şunalar olabilir.

1. Öğrencilerin düşüncelerini azaltabilir.
2. Kimidurumlardakilidahaçokkullanmayıgerektirmeyebilir.
3. Teminipahalı, süreklilişimasızahmetliolabilir.
4. İstenilen her araçındaetkilibirşekildekullanmakçingerekli zamanvehazırlıkıyeterliolmayabilir.

Bilgi ve iletişim teknolojilerinin doğrudan ya da dolaylı olarak öğrenmeye olan katkıları, internetin de yaygınlaşmasıyla olağanüstü bir hız kazandı. İnternet, bugün hayatımızın her alanında karşımıza çıkmaktadır. Büyük bir bilgi havuzu haline gelen İnternet'te her türlü bilgiye ulaşmak mümkündür. Öğrenenlerin en büyük bilgi edinme kaynaklarından biri olan İnternet'in eğitim-öğretimde kullanımına ilişkin çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Bu çalışmaların başını bugünün öğrencisinin ilgisini artıracak, araştırma yapmasını kolaylaştıracak, eğlenirken öğrenmesini sağlayacak İnternet tabanlı yöntemler çekmektedir. Türkçe derslerinde yararlanılabilecek bir bilgisayar kullanımı yaklaşımı da İnternet tabanlı eğitim-öğretim aracı olan Ağ Araştırması (Webquest) öğretim yöntemi yaklaşımıdır. Web 2.0 uygulamalarından eğitim-öğretime entegrasyonu en güzel şekilde gerçekleştirilen bir araç olması Ağ Araştırması öğretim yöntemini cazip hâle getirmektedir. Türkçe derslerinde Ağ Araştırmasının kullanımı ile öğrencilere pek çok yeni bilgi ve beceriyi kazandırmak mümkündür. Tasarlanacak Ağ Araştırması ile öğrencilere okuma alışkanlığı kazandırma, sürekli yayınları takip etme alışkanlığı kazandırma, şiir defterleri oluşturma, dil bilgisi konuları ile ilgili konularda bilgi sahibi olma gibi pek çok alanda öğrenciye yönlendirme yapılabilir. Öğrencilerin anlamakta sıkıntı çektiği konuları öğretmek için ve öğrendikleri konuların pekiştirilmesi için Ağ Araştırmaları hazırlanabilir ve öğrencilerin hizmetine sunulabilir. Öğrencilerin hayatında sürekli yer edinen İnternet bir kaynak olarak ele alınarak öğrencilerin istifade ettiği verimli bir çalışma alanına dönüştürülebilir.

Ağ Araştırmaları öğrenme amaçlı hazırlanmış internet sayfalarından oluşmaktadır. Ağ Araştırması, tasarlayıcısı Bernie Dodge tarafından "Bilginin tamamının ya da bir kısmının öğrenci tarafından internette edinildiği araştırmaya dayalı etkinlik" olarak tanımlanmaktadır[7,73].March Ağ Araştırmasını, internette gerekli kaynaklara bağlantı kuran ve öğrencilerin araştırmalarında, açık uçlu sorularında, kişisel uzmanlık gelişimlerinde ve yeni öğrenilmiş bilgileri daha ayrıntılı bir öğrenmeye dönüştüren grup çalışmalarında motive eden güvenilir bir öğrenme yapısı şeklinde tarif etmektedir. En iyi Ağ Araştırması öğrencilerin zengin tematik etkileşimleri görmesine ve öğrenmenin gerçek dünyasına yardımcı olur [10,89]. Summerville, Ağ Araştırmasını , "öğretmenlerin öğrencilerine bilgi için internette gezinti yapmalarını sağladığı alternatif bir yaklaşım" olarak tanımlamaktadır. Öğrencilerin internette gezinti yaparken uygun olmayan sitelere girmesi büyük bir risktir. Ayrıca internette bilgi aramak araştırılan

konuyla ilgili birçok gereksiz bilginin edinilmesine sebep olabilir. Ağ Araştırmasında öğrenciler öğretmen tarafından önceden belirlenmiş kaynaklar üzerinde araştırma yaptıkları için bu gereksiz bilgilerden korunmuş olurlar [9,130]. Halat Ağ Araştırmasını, “bilgisayar tabanlı öğrenme ve öğretme modeli” olarak tanımlamıştır. Bu modelde, öğrenci öğrenme etkinliklerine aktif olarak katılmakta ve bu öğrenmede, internet bir kütüphane gibi kullanılmaktadır [12,42].

Asker ve Zencirci Ağ Araştırmasını “öğrenim amaçlı hazırlanmış bir web sayfası” olarak nitelendirmektedirler [8,68]. Ağ Araştırmaları öğrencinin bilgiyi internetten aramak yerine, bilgi üzerinedikkatini yoğunlaştıracak, analiz, sentez ve değerlendirme yapacakları şekilde düzenlenmiş araştırma temelli etkinliklerdir [8,52] ve öğrencilerinin büyük çoğunluğu için etkili bir araştırma yöntemidir. Ağ Araştırmaları geniş etkinlik sahası olan aktivitelerin, birlikte (kubaşık) öğrenme, kritik (eleştirel) düşünme ve yapısalcı öğrenme yapı iskeleti üzerinde hazırlanarak tek çatı altında uygulanabileceği bir etkinliktir. Ayrıca Ağ Araştırmaları öğrencileri birlikte çalışarak, ana konu üzerinde düşünmeye, bir hipotez veya bir çözüm yaratmaya zorlar[10,147]. Diğer bir deyişle ağ araştırmaları; belli bir amaç doğrultusunda öğretmen tarafından hazırlanmış, önceden seçilen aktif linkleri içeren web sayfalarından oluşan bir ders planıdır. Öğrencilerin bireysel ya da grup halinde araştırma yapmalarını, problem çözmelerini ya da temel becerileri kazanmalarını sağlamak için tasarlanırlar. Öğrencilerin verilen cazip görevleri tamamlamak için tek başlarına veya gruplar halinde çalıştıkları ve sonuca ulaşmak için gerekli kaynakları internette edindikleri, araştırmaya dayalı ve uygulamalı bir öğretim etkinliğidir. Ağ Araştırmaları gerçek hayattan alınmış görevler verilecek şekilde hazırlanır. Bunun nedeni görevi cazip hale getirmek ve motivasyonu sağlamaktır. Öğrenciler sahip oldukları bilgiden daha fazlasını araştırmalı ve edindikleri bilgiler ile başka bilgiler oluşturmalarıdır. Bu sayede ders esnasında problem çözme yeteneği gibi yeteneklerin kazanılması için öğrencilere olanak sağlanır.

Ağ Araştırması etkinliklerinde öğrencilerin yapacakları görevler belirlenirken bakış açıları göz önüne alınarak kendileri ve görevler arasında bağlantı kurmaları sağlanmalıdır [11,156]. Öğrenme deneyimleri planlanırken konuyu gelişim ile ilgili kararlarda öğrencilerin öğrenme stilleri ve pedagojik göz önüne alınmalıdır.

Ağ Araştırmaları tek bir alana yönelik yada disiplinler arası olabilmektedirler. Ağ Araştırmaları Dodge tarafından kısa süreli ve uzun süreli olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Kısa süreli Ağ Araştırmaları bir veya iki derslik olabilirken uzun süreli Ağ Araştırmaları haftalık yada aylık etkinliklerden oluşmaktadır. Kısa süreli Ağ Araştırmasının öğretimsel amacı bilgi edinimi ve edinilen bilginin bütünleştirilmesidir. Kısa süreli Ağ Araştırması sonucunda bir öğrenci büyük miktarda yeni bilgiye ulaşmış ve bu yeni bilgileri anlamlandırmış olacaktır.

Uzun süreli Ağ Araştırmalarının öğretimsel amacı ise; öğrencilerin mevcut bilgilerinin artırılması, elde edilen bilgilerin sınıflandırılması ve öğrenilen bilgilerin öğrenci tarafından anlamlandırılması olarak tanımlanabilir. Uzun sürelibir Ağ Araştırması etkinliğini tamamlayan öğrenci; büyük miktardaki bilgiyi derinlemesine analiz etmiş ve belli yollarla yeni bilgi formlarına dönüştürmüş olur[7].

Ağ Araştırmaları öğretmene, dersin işlenmesi konusunda son derece esnek bir yapı sağlamaktadır ve etkinlik içerisinde gerekli sınırlamalar kolaylıkla yapılabilir. Etkinlikler esnasında öğrencilerin ulaşacağı internet sayfaları öğretmen tarafından belirleneceği için etkinliğin gidişatını kolaylıkla kontrol altında tutulabilir. Ayrıca bağlantı kurulan adresler iyi seçildiğinde, öğrencilerin güncel ve zengin içerikli kaynaklara daha kolay ulaşmaları sağlanır. Ağ Araştırmaları öğrencilere değişik formatlarda sunulabilir. Öğrenciler, çeşitli kaynaklardan ulaştıkları bilgileri sentez edebilmeli ve kendi sonuçlarına ulaşmalıdırlar. Ağ Araştırmaları, öğrencilere internetten gelen bilgileri kendilerine mal etme olanağı sağlarken, grup çalışması yaparak öğrendiklerini arkadaşları ile paylaşma imkânı verir. Öğrencileri için monotonluktan uzak aktiviteler olan Ağ Araştırmaları, doğru planlandığında yeni, geniş çeşitlikteki ve güvenilir bilgiye ulaşmak için etkili bir ders ve eğlence aracı olabilir.

Kaynaklar

1. Gencan T.N. Dilbilgisi. Ayraç Yayınları. Ankara.2001.
2. Vardar.B.(Ed.). Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü. Multilingual Yayınları. İstanbul.2002.
3. Charaudeau.P. Grammaire du sens et de l'expression. Hachette.1992.

4. Hudson.R.Language Education:Grammar. Encyclopedia of Language and Linguistics (ss.477-480) Elsevier.
5. Quandt I.J.Language Arts for Child.Prentice-Hall.Inc. Englewood.Cliffs.1983.
6. Demirel.Ö. Eğitim Sözlüğü. PegemA. Yayıncılık. Ankara.2003.
7. Kılıç R., “Webquest Destekli İşbirlikçi Öğrenme Yönteminin Matematik Dersindeki Tutum ve Erişime Etkisi” Yüksek Lisans Tezi, Osmangazi Üniversitesi İlköğretim Anabilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı, Eskişehir, 2007.
8. Köse F., “Moving The Web-Quest Proses From Static To Dynamic: Preserve Teachers’ Experience With Dynamic Web-Quest Enviroment”, Middle East Tecnical University The Graduate School Of Natural And Applied Sciences, Ankara, 2007.
9. Halat, E.. “Matematik Öğretiminde Webquest’ in Kullanımına İlişkin Öğretmen Adaylarının Görüşleri”, İlköğretim Online , Cilt: 6 (2), 2007. Sayfa: 264-283.
10. Young, D. L., Wilson, B. G., “Webquests For Reflection and Conceptual Change: Variations on a Popular Model For Guided Inquiry”, <eric.ed.gov> Erişim tarihi: 4 Mayıs 2008, (2002).
11. Gülbahar Y., Kalelioğlu F., Mardan O., “Öğretim ve Değerlendirme Yöntemi Olarak Web Macerası’nın Kullanışlılık Açısından Değerlendirilmesi” , Ankara University, Journal of Faculty of Educational Sciences, year: 2008, vol: 41, no: 2(2008), 209-236.
12. Demirel, Ö., “Öğretimde Planlama ve Değerlendirme Öğretme Sanatı”, Ankara, PegemA Yayıncılık, 2005.

ӘОЖ:37.016:811.512.161

YABANCI DİL ÖĞRETİMİNDE OTANTİK VIDEO KULLANIMI

**Bekir Hardal, Süleyman Demirel üniversitesi
6M011900 – İki yabancı dil bölümünün yüksek lisans öğrencisi**

Түйін

Қазіргі таңда шет тілін үйрену өте өзекті мәселеге айналды. Мұнымен қатар шет тілін үйренудегі тәсілдермен әдістер қатты өзгеріске ұшырады. Көптеген ғалымдар өздерінің тәсілдерінің дұрыстығын қорғады. Мен бұл мақалада шет тілін үйренудегі өзіндік бейне материалдарының қысқаша тарихы мен қоса қолданылуының пайда және зияндарын қарастырдым. Нәтижесінде бұл тәсілдің шет тілін үйренуде пайда болғанын көрдім.

Резюме

В наши дни изучение иностранных языков стало актуальной темой. В результате этого методики и приемы изучения иностранных языков сильно изменились. Многие ученые отстаивали свою позицию и доказали правильность своих методов. Я же в своей статье изучил своеобразный видео материалы, его историю и применение в практике. В заключении я пришел к выводу что это методика может быть применена успешно при изучении иностранных языков.

Summary

Noondays learning of foreign language become very actual. In this case and skill of learning foreign language have changed a lot. Many scientist proud that their methods are use full. In this publication I tried to discuss about automatic video materials their advantages, disadvantages and history. As a summary of my publication I learned that this method is successful in learning of foreign language.

Özet

Günümüzde yabancı dil öğrenmek kaçınılmaz bir gerçek haline geldi. Durum böyle olunca yabancı dil öğretiminde kullanılan yöntem ve metodlarda gün geçtikçe değişime uğradı. Birçok bilim